RETTENS DOM (Anden Afdeling)

10. februar 2009 *

I sag T-388/03,

Deutsche Post AG, Bonn (Tyskland),

DHL International, Diegem (Belgien),

ved avocats J. Sedemund og T. Lübbig,

sagsøgere,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved V. Kreuschitz og M. Niejahr, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

* Processprog: tysk.

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning K(2003) 2508 endelig udg. af 23. juli 2003 om ikke at rejse indsigelser ved afslutningen af den indledende undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 88, stk. 3, EF vedrørende forskellige foranstaltninger vedtaget af de belgiske myndigheder til fordel for La Poste SA, det belgiske offentlige postvæsen,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, I. Pelikánová, og dommerne K. Jürimäe og S. Soldevila Fragoso (refererende dommer),

justitssekretær: fuldmægtig K. Andová,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 14. maj 2008,

afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund

1 La Poste SA er en offentlig virksomhed, der har fået overdraget den almindelige posttjeneste i Belgien. Med liberaliseringen af postsektoren efterfulgte La Poste den

1. oktober 1992 Régie des Postes, der direkte henhørte under det belgiske ministerium for postvæsen. La Poste er nu en selvstændig offentlig virksomhed, der er 100% ejet af den belgiske stat.

2 La Postes public service-opgaver, takster, vejledende regler over for brugerne og støtteforanstaltningerne er fastsat ved lov og nærmere fastlagt ved en kontrakt om drift, indgået med staten. Der blev således indgået fire kontrakter mellem staten og La Poste fra 1992.

3 Foruden funktionen som almindelig postvirksomhed har La Poste fået overdraget mange andre public service-opgaver, som f.eks. kernebankaktiviteter, der tilbydes alle, omdeling af aviser og tidsskrifter til nedsatte takster, omdeling af valgmateriale, udbetaling af pension til bopælen, salg af fiskerilicenser samt opkrævning af administrative bøder. Kontrakten om drift fastsætter bl.a. bestemmelserne om kompensation for nettoekstraomkostningerne for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.

4 La Poste opnår 84% af sin omsætning i sektoren for almindelige posttjenester. Ekspresspakkesektoren udgør 4% af virksomhedens omsætning, hvilket svarer til en markedsandel på 18% i denne sektor.

5 Sagsøgerne, Deutsche Post AG og dets belgiske datterselskab DHL International (herefter tilsammen »koncernen Deutsche Post«), beskæftiger sig med posttjenester, bl.a. på markedet for ekspresspakkeforsendelser. Koncernen Deutsche Post har mellem 35% og 45% af markedsandelene på det belgiske marked for ekspresspakkeforsendelser.

Den indledende undersøgelsesprocedure

6 Den belgiske stat fastlagde i 1999 indholdet af et finansielt bidrag til La Poste, der var betinget af, at der blev udfærdiget en virksomhedsplan, som blev godkendt af virksomhedens ledelsesorganer og koordineret med en socialplan. Denne virksomhedsplan, der blev vedtaget den 28. juni 2002, og som havde til formål at forøge virksomhedens produktivitet og rentabilitet, at forbedre kvaliteten i den udbudte tjenesteydelse og udvikle nye aktiviteter, krævede betydelige investeringer.

7 Den 8. oktober 2002 gav den belgiske regering samtykke til at forhøje kapitalen i La Poste med 297,5 mio. EUR. Denne kapitalforhøjelse skulle gennemføres i form af medvirken i en forhøjelse af kapitalen og betales gennem stamkapitalen, hvis rettigheder ville være identiske med de aktier, der allerede var udstedt.

8 Ved skrivelse af 3. december 2002 anmeldte Kongeriget Belgien til Kommissionen et forslag om kapitalforøgelse i La Poste på 297,5 mio. EUR i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 88, stk. 3, EF. Der blev afholdt tre møder mellem Kommissionen og de belgiske myndigheder den 12. december 2002, den 6. februar og den 3. april 2003, og der har flere gange fundet en skriftveksling sted mellem dem.

9 Efter at være blevet gjort bekendt med eksistensen af en undersøgelsesprocedure efter en erklæring fra den belgiske minister for telekommunikation den 1. juli 2003, efterfulgt den 14. juli 2003 af en artikel i det belgiske dagblad *Le Soir,* indgav sagsøgerne ved telefax af 22. juli 2003, registreret den 23. juli 2003, en anmodning til Kommissionen om oplysninger vedrørende procedurens status med henblik på eventuelt at deltage deri, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 20 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel [88 EF] (EFT L 83, s. 1).

10 Den 23. juli 2003 besluttede Kommissionen ikke at rejse indsigelser ved afslutningen af den indledende undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 88, stk. 3, EF (beslutning K (2003) 2508 endelig udg., herefter »den anfægtede beslutning«), idet den anmeldte foranstaltning ikke udgør en statsstøtte.

Den anfægtede beslutning

11 I den anfægtede beslutning angiver Kommissionen de belgiske myndigheders argumenter vedrørende forslaget om en kapitalforøgelse i La Poste. De belgiske myndigheder hævdede således, at de så på sagen som en privat investor, der arbejder under sædvanlige markedsøkonomiske vilkår. Forøgelsen indgår i et program for foranstaltninger om forøgelse af virksomhedens aktivitet på baggrund af en åbning af postmarkederne og tilsigter at styrke virksomhedens egenkapital, mens der afventes et investeringsafkast. De belgiske myndigheder anfører, at virksomhedens vækstmuligheder er reelle i de nye aktiviteter.

12 De belgiske myndigheder mener i øvrigt, at La Poste siden 1992 har haft udgifter for visse af virksomhedens forpligtelser med hensyn til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (postaktiviteter, bankaktiviteter for personer uden bankkonto), som kun delvist blev udlignet gennem statslige bidrag. Vedtægten for fire femtedele af de ansatte i La Poste har også ført til store merudgifter (udbetalinger af pensioner fra 1992 til 1997 i stedet for bidrag) samt gennemførelse af førtidspensioneringer.

13 Kommissionen har i den retlige vurdering af den anmeldte foranstaltning taget udgangspunkt i en konstatering af, at specifikke opgaver af almindelig økonomisk interesse, der afspejler La Postes public service-opgaver, blev pålagt sidstnævnte af staten gennem hver af kontrakterne om drift. Kommissionen bemærkede, at såfremt de statslige kompensationer, som La Poste modtog, i overensstemmelse med retspraksis

ikke oversteg de nettomerudgifter med hensyn til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som virksomheden varetog, var sådanne foranstaltninger ikke statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF. I det tilfælde, hvor de pågældende kompensationer dog udgør statsstøtte, er de ikke desto mindre forenelige med fællesmarkedet i medfør af artikel 86, stk. 2, EF.

14 Inden gennemgangen af den anmeldte foranstaltning, sikrede Kommissionen sig i den anfægtede beslutning, at La Poste ikke siden virksomhedens omdannelse til en selvstændig offentlig virksomhed havde været omfattet af foranstaltninger, som kunne kvalificeres som statsstøtte, der var uforenelige med fællesmarkedet i medfør af artikel 87 EF. I forbindelse med denne undersøgelse identificerede Kommissionen seks foranstaltninger i form af en fritagelse for selskabsskat, tilbageførsel af en hensættelse for pensioner på 100 mio. EUR i 1997, mulighed for at opnå en statsgaranti for optagne lån, fritagelse for ejendomsskat på ejendomme, som anvendes af en offentlig tjeneste, overkompensation for finansielle ydelser af almindelig interesse under den første kontrakt om drift (1992-1997) og to ikke-anmeldte kapitalforhøjelser, som blev gennemført i 1997, på i alt 62 mio. EUR. Kommissionen konstaterede endvidere overkompensation for nettomerudgifterne med hensyn til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.

15 Kommissionen fandt, at den i første omgang måtte foretage en vurdering af disse seks foranstaltninger, idet lovligheden af den anmeldte kapitalforhøjelse er betinget heraf.

Første foranstaltning: fritagelse for selskabsskat

16 Idet Kommissionen havde konstateret, at La Poste havde lidt et samlet nettotab på 238,4 mio. EUR mellem 1992 og 2002, fandt den, at denne foranstaltning for den

pågældende periode ikke kunne kvalificeres som statsstøtte, da den ikke havde medført nogen overførsel af statsmidler.

Anden foranstaltning: tilbageførsel af en hensættelse for pensioner i 1997

17 Kommissionen konstaterede, at en hensættelse på 100 mio. EUR var blevet foretaget i 1992 ved omdannelsen af La Poste til en selvstændig offentlig virksomhed med henblik på at dække en del af pensionsydelserne for de rettigheder, der var erhvervet af de ansatte i perioden 1972-1992. Til gengæld var de ejendomme, der var nødvendige for den offentlige tjeneste, og som følgelig ikke kunne afhændes, blevet overdraget til La Poste. I 1997, ved tilpasningen af pensionsordningen for de vedtægtsmæssige posttjenestemænd til den almindelige ordning, blev denne bestemmelse — som aldrig siden dens indførelse havde været genstand for en opkrævning — overført til en reserve som merværdi. Kommissionen vurderede, at denne foranstaltning ikke udgjorde en statsstøtte, idet den fandt, at tilbageførslen af hensættelsen ikke indebar nogen fordel for La Poste.

Tredje foranstaltning: mulighed for at opnå en statsgaranti for optagne lån

18 Kommissionen konstaterede, at La Poste, ligesom Régie des Postes, havde bevaret muligheden for at gøre brug af statslånet, når virksomheden optog et lån, og at virksomheden — hvis den gjorde brug af denne mulighed — skulle betale en årlig præmie til statskassen på 0,25%. Eftersom La Poste siden 1992 aldrig havde gjort brug af denne mulighed, fandt Kommissionen, at der ikke var blevet tildelt virksomheden nogen fordel, og at foranstaltningen ikke udgjorde en statsstøtte.

Fjerde foranstaltning: fritagelse for ejendomsskat på ejendomme, som anvendes af en offentlig tjeneste

19 Kommissionen anførte, at La Poste var fritaget for at betale skat på de ejendomme, som virksomheden ejede, og som blev anvendt af en offentlig tjeneste. Kommissionen fandt, at denne fritagelse for ejendomsskat, der umiddelbart gav virksomheden en finansiel fordel, kunne udgøre en statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.

Femte foranstaltning: overkompensation for finansielle ydelser af almindelig interesse under den første kontrakt om drift (1992-1997)

20 Kommissionen fandt, at det særskilte regnskab for perioden 1992-1997 viste en overkompensation, som blev udbetalt til La Poste af staten for finansielle ydelser af almindelig interesse, og at denne overkompensation potentielt udgjorde en statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.

Sjette foranstaltning: ikke-anmeldte kapitalforhøjelser, som blev gennemført i 1997, på i alt 62 mio. EUR

21 Kommissionen anførte, at disse to kapitalforhøjelser, som gennemførtes i marts og december 1997, og som var beregnet til at modsvare en utilstrækkelig kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, potentielt udgjorde en statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.

22 Kommissionen undersøgte herefter de foranstaltninger, der kunne udgøre statsstøtte (fjerde til sjette foranstaltning), i henhold til bestemmelserne i artikel 86, stk. 2, EF. Efter således at have udført den resterende overkompensation, der svarer til de tre foranstaltninger og underkompensationen for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som virksomheden selv havde konstateret, konkluderede Kommissionen, at der stadig var en underkompensation for nettomerudgifterne for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, og at de tre omhandlede foranstaltninger således ikke udgjorde statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.

23 Kommissionen fandt ligeledes, at idet underkompensationen for nettomerudgifterne for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse for perioden 1992-2002 var højere end beløbet for den anmeldte kapitalforhøjelse, udgjorde sidstnævnte ikke i sig selv en støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, da den ikke gav La Poste nogen fordel. Kommissionen besluttede derfor ikke at rejse indsigelser over for denne foranstaltning.

Retsforhandlinger og parternes påstande

24 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 27. november 2003 har sagsøgerne anlagt denne sag.

25 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 18. februar 2004 har Kommissionen fremsat en formalitetsindsigelse i henhold til artikel 114, stk. 1, i Rettens procesreglement.

26 Sagsøgerne fremkom med deres bemærkninger til denne formalitetsindsigelse den 14. april 2004.

27 Ved Rettens kendelse af 15. december 2004 har denne henskudt formalitetsindsigelsen til afgørelse i forbindelse med sagens realitet.

28 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede beslutning annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

29 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Sagen afvises.

— Subsidiært frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

Formaliteten

30 Kommissionens formalitetsindsigelse bygger på sagsøgernes manglende søgsmålskompetence og søgsmålsinteresse.

Den manglende søgsmålskompetence

— Parternes argumenter

31 Kommissionen finder, at sagen må afvises, da sagsøgerne ikke er umiddelbart og individuelt berørt i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 230, stk. 4, EF.

32 For det første har Kommissionen i bemærkninger, som blev fremført inden Domstolens dom af 13. december 2005, Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (sag C-78/03 P, Sml. I, s. 10737), anført, at det i henhold til retspraksis — for at sager, der anlægges af en konkurrent til en støttemodtager til prøvelse af en beslutning om ikke at gøre indsigelser, som vedtages efter afslutningen af den indledende undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 88, stk. 3, EF, kan antages til realitetsbehandling — er påkrævet, at sagsøgerens stilling på det pågældende marked i væsentligt omfang påvirkes af støtteforanstaltningen (Domstolens dom af 19.5.1993, sag C-198/91, Cook mod Kommissionen, Sml. I, s. 2487, præmis 20-26, og af 15.6.1993, sag C-225/91, Matra mod Kommissionen, Sml. I, s. 3203, præmis 19).

33 For det andet er det Kommissionens opfattelse, at den anfægtede beslutning, selv om det antages, at den vedrører sagsøgerne af en eller anden grund, ikke berører dem individuelt som omhandlet i artikel 230, stk. 4, EF og i den retspraksis, der fremgår af Domstolens dom af 15. juli 1963, Plaumann mod Kommissionen (sag 25/62, Sml. 1954-1964, s. 39, org.ref.: Rec. s. 197), idet de ikke er mere berørt af den anfægtede beslutning end enhver anden virksomhed, som befinder sig i et konkurrenceforhold med støttemodtageren på nogen af de markeder, hvor støttemodtageren er tilstedeværende.

34 Kommissionen har anført, at sagsøgernes påstande, hvorefter Kommissionen i punkt 27 og 28 i den anfægtede beslutning henviser til det direkte konkurrenceforhold, der findes mellem et selskab i koncernen Deutsche Post og La Poste, er uden betydning, eftersom der henvises til denne omstændighed i den anfægtede beslutnings beskrivende del, og at den ikke blev tillagt nogen retsvirkning. Efter Kommissionens opfattelse har den godkendte støtte ikke nogen relation til de aktivitetsområder, som er citeret i punkt 27 i den anfægtede beslutning, som næsten ingen betydning har for La Poste.

35 Under retsmødet fremhævede Kommissionen endelig, at i henhold til Domstolens seneste praksis (dommen i sagen Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, nævnt ovenfor i præmis 32, og dom af 29.11.2007, sag C-176/06 P,

Stadtwerke Schwäbisch Hall m.fl. mod Kommissionen) kan sagen ikke antages til realitetsbehandling, for så vidt som sagsøgerne kun på meget generel måde henviser til en tilsidesættelse af de formelle garantier og har nedlagt påstand om annullation af den anfægtede beslutning og ikke om indledning af en formel undersøgelsesprocedure. Kommissionen finder således, at sagsøgerne burde have bevist, at de i væsentligt omfang var påvirket af den anfægtede beslutning, for at deres sag kan antages til realitetsbehandling.

36 Sagsøgerne har for det første bemærket, at retspraksis tillægger en støttemodtagers konkurrenter adgang til at anfægte en beslutning fra Kommissionen, som erklærer denne støtte forenelig med fællesmarkedet efter afslutningen af den indledende undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 88, stk. 3, EF (dommen i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 20-24, og i sagen Matra mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 15-20, samt dom af 2.4.1998, sag C-367/95 P, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, Sml. I, s. 1719, præmis 45). Denne retspraksis har fastslået en søgsmålskompetence for de virksomheder, der er berørt af den administrative procedure, i det tilfælde, hvor Kommissionen afslutter proceduren under den indledende undersøgelsesprocedure uden at indlede den indgående undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, under henvisning til, at de pågældende virksomheder ved en sådan manglende søgsmålskompetence ikke vil kunne opnå overholdelse af de processuelle garantier, der er knyttet til den formelle undersøgelsesprocedure (dommen i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 24, i sagen Matra mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 17, og i sagen Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, præmis 40).

37 Sagsøgerne har gjort opmærksom på, at de den 22. juli 2003, før den anfægtede beslutning blev vedtaget, havde anmodet Kommissionen om, at de blev anset for interesserede parter som omhandlet i artikel 1, litra h), og artikel 20 i forordning nr. 659/1999, og at Kommissionen ikke tog hensyn til denne anmodning, da den vedtog den anfægtede beslutning den 23. juli 2003, hvorved de mistede deres processuelle rettigheder.

38 Sagsøgerne har også anført, at de foranstaltninger, der blev erklæret forenelige med fællesmarkedet ved den anfægtede beslutning, fordrejer konkurrencen til deres ulempe, eftersom de optræder som direkte konkurrenter til La Poste på det belgiske marked, især på markedet for omdeling af eksprespakker. Sagsøgerne har til støtte for dette argument anført, at koncernen Deutsche Post i Belgien havde en konsolideret samlet omsætning på 124,8 mio. EUR i det regnskabsår, som gik forud for vedtagelsen af den anfægtede beslutning, at Kommissionen udtrykkeligt henviser til det eksisterende direkte konkurrenceforhold mellem koncernen Deutsche Post og La Poste, at virksomhederne repræsenterer 35-45% af det belgiske marked for eksprespakkeforsendelser og dokumenttjenesteydelser (Kommissionens beslutning af 21.10.2002 om en fusions forenelighed med det fælles marked (sag N IV/M.2908 — DEUTSCHE POST/DHL (II)), punkt 23), hvorimod La Poste kun har en markedsandel på 18% i denne sektor, samt at der på de liberaliserede postmarkeder i Belgien kun optræder en førergruppe på fire internationale virksomheder, nemlig DHL/DPAG, UPS, TPG/TNT og FedEx (Deutsche Post/DHL-beslutningen, punkt 26).

— Rettens bemærkninger

39 Det følger af artikel 230, stk. 4, EF, at en fysisk eller juridisk person kun kan anlægge sag til prøvelse af en beslutning, som er rettet til en anden person, såfremt beslutningen berører ham umiddelbart og individuelt.

40 Det følger af fast retspraksis, at andre personer end en beslutnings adressat kun kan gøre gældende, at de berøres individuelt, hvis beslutningen rammer dem på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor individualiserer dem på lignende måde som adressaten for en sådan beslutning (dommen i sagen Plaumann mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 33, præmis 223, og i sagen Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 33).

41 Med hensyn til en beslutning fra Kommissionen vedrørende statsstøtte skal det bemærkes, at der i forbindelse med proceduren i henhold til artikel 88 EF for Kommissionens kontrol med statsstøtte skal sondres mellem på den ene side den indledende fase af undersøgelsen af støtteforanstaltninger i medfør af artikel 88, stk. 3, EF — der alene har til formål at gøre det muligt for Kommissionen at danne sig en første opfattelse af, om den pågældende støtte helt eller delvis er forenelig med fællesmarkedet — og på den anden side undersøgelsesfasen i henhold til artikel 88, stk. 2, EF. Først i denne undersøgelsesfase, som skal give Kommissionen mulighed for at opnå fuldstændige oplysninger om alle sagens momenter, er Kommissionen i henhold til EF-traktaten forpligtet til at give de berørte adgang til at fremsætte deres bemærkninger (dommen i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 22, i sagen Matra mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 16, i sagen Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, nævnt ovenfor i præmis 36, præmis 38, og i sagen Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 34).

42 Når Kommissionen uden at indlede den formelle undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 88, stk. 2, EF ved en beslutning truffet i medfør af artikel 88, stk. 3, EF fastslår, at en støtte er forenelig med fællesmarkedet, kan de berørte parter, der er indrømmet disse processuelle garantier, kun opnå, at de respekteres, hvis de har adgang til at indbringe denne beslutning for Fællesskabets retsinstanser (dommen i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 23, i sagen Matra mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 17, i sagen Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, nævnt ovenfor i præmis 36, præmis 40, og i sagen Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 35). Fællesskabets retsinstanser må derfor realitetsbehandle et annullationssøgsmål vedrørende en sådan beslutning, som er anlagt af en interesseret part i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i artikel 88, stk. 2, EF, når denne med søgsmålet ønsker at beskytte de processuelle rettigheder, der tilkommer ham ifølge denne bestemmelse (jf. dommen i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 23-26, i sagen Matra mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 17-20, og i sagen Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 35).

43 De retssubjekter, der har status som interesserede parter i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i artikel 88, stk. 2, EF, og som dermed i medfør af artikel 230, stk. 4, EF kan indbringe annullationssøgsmål, er personer, virksomheder eller sammenslutninger, hvis interesser er berørt af den tildelte støtte, dvs. navnlig virksomheder, som er i konkurrence med støttemodtagerne, og erhvervsorganisationer (dommen i sagen Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, nævnt ovenfor i præmis 36, præmis 41, og i sagen Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 36).

44 Hvis sagsøgeren derimod anfægter berettigelsen af beslutningen og vurderingen af støtten som sådan, er den omstændighed alene, at sagsøgeren kan anses for interesseret part i artikel 88, stk. 2, EF's forstand, ikke tilstrækkelig til at realitetsbehandle sagen. Det må i så fald godtgøres, at sagsøgeren har en særlig stilling som omhandlet i Domstolens praksis siden Plaumann-dommen, nævnt ovenfor i præmis 33. Dette vil bl.a. være tilfældet, når sagsøgerens stilling på markedet i væsentligt omfang påvirkes af den støtteforanstaltning, som den pågældende beslutning vedrører (dommen i sagen Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 37).

45 I den foreliggende sag har sagsøgerne fremsat syv anbringender til støtte for søgsmålet. Det første anbringende vedrører tilsidesættelse af retten til forsvar, idet Kommissionen kun havde stillet en ikke-fortrolig version af den anfægtede beslutning til deres rådighed, hvori tallene hovedsageligt var skjulte af hensyn til at sikre princippet om forretningshemmeligheder. Det andet anbringende vedrører tilsidesættelse af bestemmelserne i artikel 88, stk. 3, EF, idet Kommissionen havde besluttet ikke at indlede proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, selv om den stødte på alvorlige vanskeligheder ved undersøgelsen af, om en påtænkt støtte er forenelig med fællesmarkedet. I det tredje, fjerde og femte anbringende har sagsøgerne gjort gældende, at Kommissionens undersøgelse af de foranstaltninger, der svarer til en fritagelse for selskabsskat, tilbageførsel af en hensættelse og muligheden for at opnå en statsgaranti for lånene, var utilstrækkelig eller mangelfuld, og sagsøgerne anfægter den manglende kvalificering af disse foranstaltninger som statsstøtte. Sagsøgerne har til støtte for det sjette anbringende anfægtet metoden og indholdet af Kommissionens beregning af saldoen for elementerne i over- og underkompensationen af merudgifterne med hensyn til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Endelig har sagsøgerne til støtte for det syvende anbringende anført, at i modsætning til de principper, der er anført i Domstolens dom af 24. juli 2003, Altmark Trans og Regierungspräsidium Magdeburg (sag C-280/00, Sml. I, s. 7747, herefter »Altmark-dommen«), har Kommissionen ikke undersøgt, om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse blev leveret til de laveste omkostninger for samfundet.

46 Idet sagsøgerne dermed anfægter både Kommissionens afvisning af at indlede den formelle undersøgelsesprocedure og den anfægtede beslutnings rigtighed, skal der for det første foretages en analyse af sagsøgernes søgsmålskompetence for at bestride den anfægtede beslutning, for det andet sagsøgernes søgsmålskompetence for at opnå

overholdelse af deres processuelle rettigheder med henblik på at afgøre, om de har kompetence til at anlægge dette søgsmål.

47 For det første har sagsøgerne ikke godtgjort, at deres stilling på markedet væsentlig påvirkes af den støtteforanstaltning, som er genstand for den anfægtede beslutning.

48 Den blotte omstændighed, at den pågældende beslutning kunne øve en vis indflydelse på de på det relevante marked herskende konkurrenceforhold, og at den berørte virksomhed på en eller anden måde konkurrerede med modtageren af beslutningen, udgør således ikke en sådan væsentlig påvirkning (jf. i denne retning Domstolens dom af 10.12.1969, forenede sager 10/68 og 18/68, Eridania m.fl. mod Kommissionen, Sml. 1969, s. 117, org.ref.: Rec. s. 459, præmis 7). En virksomhed kan således ikke udelukkende påberåbe sig sin egenskab af konkurrent til den støttemodtagende virksomhed, men skal endvidere godtgøre omfanget af risikoen for dens stilling på markedet (jf. i denne retning Domstolens dom af 23.5.2000, sag C-106/98 P, Comité d'entreprise de la Société française de production m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 3659, præmis 40 og 41).

49 Det må konstateres, at sagsøgerne ikke har fremført nogen omstændighed, der kan godtgøre, at de har en særlig stilling på det belgiske postmarked, idet de blot har gjort gældende, at de hørte til en koncern af virksomheder på det pågældende marked. I øvrigt er den omstændighed, at de er blevet nævnt ved navn i den anfægtede beslutning, ikke sig selv tilstrækkelig til at godtgøre, at sagsøgerne var væsentlig påvirket af de foranstaltninger, som La Poste har været omfattet af, og som blev godkendt ved den anfægtede beslutning, eftersom Kommissionen i de pågældende afsnit blot har anført, at det belgiske postmarked var forholdsvis mere åbent end markederne i andre medlemsstater, idet La Poste kun havde 18% af markedet for eksprespakkeforsendelser, da internationale aktører tegnede sig for det øvrige marked, og at La Postes driftsmargin på den traditionelle posttjeneste — i det væsentlige kurertjeneste — var betydeligt

lavere end driftsmargenen for den nederlandske postvirksomhed TPG eller Deutsche Post World Net (jf. i denne retning Rettens kendelse af 27.5.2004, sag T-358/02, Deutsche Post og DHL mod Kommissionen, Sml. II, s. 1565, præmis 39-41).

50 Endelig har sagsøgerne angivet taloplysninger vedrørende den markedsandel, som de har på markedet for eksprespakkeforsendelser i Belgien.

51 Det bemærkes imidlertid, at disse forhold ikke i sig selv kan bevise, at sagsøgernes konkurrencemæssige stilling, sammenlignet med den konkurrencemæssige stilling for La Postes øvrige konkurrenter, var væsentligt påvirket af den anfægtede beslutning.

52 Til gengæld kan sagsøgerne i deres egenskab af direkte konkurrenter til La Poste på markedet for eksprespakkeforsendelser anses for interesseret part som omhandlet i artikel 88, stk. 2, EF.

53 For det andet skal det således undersøges, om sagsøgerne under sagen rent faktisk tilsigter at forsvare de processuelle rettigheder, som følger af artikel 88, stk. 2, EF.

54 Det bemærkes i denne forbindelse, at Retten skal fortolke en sagsøgers anbringender ved deres indhold snarere end ved den retlige kvalifikation heraf (Domstolens dom af 15.12.1961, forenede sager 19/60, 21/60, 2/61 og 3/61, Fives Lille Cail m.fl. mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 269, org.ref.: Rec. s. 559). Retten kan således undersøge andre argumenter, som en sagsøger har fremført, for at undersøge, om disse også frembringer forhold til støtte for et af sagsøgerens anbringender, hvorunder det udtrykkeligt gøres gældende, at der foreligger tvivl, som kunne have berettiget indledningen af proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF (Rettens dom af 13.1.2004,

sag T-158/99, Thermenhotel Stoiser Franz m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1, præmis 141, 148, 155, 161 og 167, og af 20.9.2007, sag T-254/05, Fachvereinigung Mineralfaserindustrie mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 48). Det tilkommer imidlertid ikke Retten at fortolke et søgsmål — hvorunder det udelukkende er den materielle rigtighed af en beslutning om vurdering af støtten som sådan, der anfægtes — som et søgsmål, der reelt må opfattes som en påstand om at beskytte de processuelle rettigheder, der tilkommer sagsøgeren ifølge artikel 88, stk. 2, EF, når sagsøgeren ikke udtrykkeligt har anført et anbringende til støtte for denne påstand. I et sådant tilfælde vil en fortolkning af anbringendet medføre en ændret afgrænsning af sagens genstand (jf. i denne retning dommen i sagen Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 44 og 47, og i sagen Stadtwerke Schwäbisch Hall m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 35, præmis 25). Retten bør i hvert fald herved støtte sig på de forhold, som er anført af sagsøgeren, og som gør det muligt at antage, at søgsmålet i det væsentlige har til formål at beskytte dennes processuelle rettigheder.

55 Sagsøgerne har med det andet anbringende udtrykkeligt gjort gældende, at deres processuelle rettigheder i henhold til artikel 88, stk. 2, EF er blevet tilsidesat ved vedtagelsen af den anfægtede beslutning.

56 Det fremgår endvidere af stævningen, at det tredje, fjerde, femte og syvende anbringende i stævningen angiver omstændigheder til støtte for det andet anbringende, eftersom sagsøgerne deri gør gældende, at Kommissionens undersøgelse vedrørende visse særlige aspekter har været utilstrækkelig og mangelfuld, og at den formelle undersøgelsesprocedure skulle have været indledt (punkt 29, 37, 41 og 42 i stævningen). På samme måde udgør det syvende anbringende om manglende undersøgelse af, om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse blev leveret til de laveste omkostninger for samfundet, et forhold, der vil kunne gøre det muligt at fastslå, at den formelle undersøgelsesprocedure skulle have været indledt af Kommissionen. Følgelig har sagsøgerne også til hensigt med disse anbringender, der har til formål at tydeliggøre, at de pågældende foranstaltninger ikke havde kunnet undersøges fyldestgørende inden for rammerne af den indledende undersøgelsesprocedure, at gøre gældende, at deres processuelle rettigheder i henhold til artikel 88, stk. 2, EF blev tilsidesat ved vedtagelsen af den anfægtede beslutning.

57 Det følger af det ovenstående, at sagsøgerne har søgsmålsinteresse.

Søgsmålsinteressen

— Parternes argumenter

58 Kommissionen har gjort gældende, at den af sagsøgerne anlagte sag ikke kan antages til realitetsbehandling, da de ikke har en retlig interesse i tvistens afklaring. Det kræves således i henhold til retspraksis, at en sagsøger fortsat godtgør, at han har en selvstændig søgsmålsinteresse. Spørgsmålet om tilstedeværelsen af denne interesse skal afgøres i henhold til søgsmålets genstand.

59 I denne sag er det Kommissionens opfattelse, at sagsøgerne ved annullation af den anfægtede beslutning risikerer at se Kommissionens beslutning 2002/753/EF af 19. juni 2002 om Forbundsrepublikken Tysklands foranstaltninger til fordel for Deutsche Post AG (EFT L 247, s. 27), hvorved foranstaltningerne blev erklæret uforenelige med fællesmarkedet, blive bekræftet.

60 Sagsøgerne har gjort gældende, at genstanden for søgsmålet er at beskytte deres interesser som direkte konkurrenter til La Poste, som modtager den pågældende støtte, og at deres søgsmål er fuldstændig uafhængigt af de andre sager, som de kan anlægge ved Retten.

— Rettens bemærkninger

61 Hvad angår en kommissionsbeslutning vedrørende statsstøtte bemærkes det, at det kun er i forbindelse med den nøjere kontrolprocedure i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, som skal give Kommissionen mulighed for at opnå fuldstændige oplysninger om alle sagens momenter, at Kommissionen i henhold til EF-traktaten er forpligtet til at give de berørte adgang til at fremsætte deres bemærkninger (dommen i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 22, i sagen Matra mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 16, i sagen Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, nævnt ovenfor i præmis 36, præmis 38, og i sagen Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 34).

62 Sagsøgerne har i deres egenskab af interesseret part som omhandlet i artikel 88, stk. 2, EF en interesse i, at den anfægtede beslutning, som blev truffet ved afslutningen af den indledende undersøgelsesprocedure, annulleres, da en sådan annullation i medfør af bestemmelserne i artikel 88 EF pålægger Kommissionen at indlede den formelle undersøgelsesprocedure og give sagsøgerne adgang til at fremsætte deres bemærkninger og dermed øve indflydelse på Kommissionens nye beslutning.

63 Med henblik derimod på at afgøre, om sagsøgerne har søgsmålsinteresse, skal Retten ikke sammenligne de anbringender, der er fremført under nærværende sag, med de argumenter, der er fremført til deres forsvar i en anden tvist.

64 Det følger af det ovenstående, at sagsøgerne har søgsmålsinteresse.

65 Sagen må derfor antages til realitetsbehandling, og Kommissionens formalitetsindsigelse kan følgelig ikke tages til følge.

Genstanden for Rettens prøvelse og formaliteten for så vidt angår anbringenderne i sagen

Genstanden for Rettens prøvelse

66 Det skal med hensyn til den prøvelse, som Retten skal foretage, præciseres, at en sagsøger, når denne tilsigter at beskytte de processuelle rettigheder, der tilkommer ham ifølge artikel 88, stk. 2, EF, kan påberåbe sig hver af de annullationsgrunde, som er nævnt i artikel 230, stk. 2, EF, såfremt der hermed tilstræbes en annullation af den anfægtede beslutning og Kommissionens indledning af proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF (jf. i denne retning Rettens dom af 16.3.2004, sag T-157/01, Danske Busvognmænd mod Kommissionen, Sml. II, s. 917, præmis 41). Derimod skal Retten ikke på dette trin af Kommissionens undersøgelse af en støtte udtale sig om tilstedeværelsen af en støtte eller om dens forenelighed med fællesmarkedet (generaladvokat Mengozzis forslag til afgørelse i sag C-487/06 P, British Aggregates mod Kommissionen, Sml. I, s. 10515, punkt 71).

67 De påberåbte anbringender med påstand om, at Retten udtaler sig om tilstedeværelsen af en statsstøtte eller dens forenelighed med fællesmarkedet, skal således afvises. Det gælder i dette tilfælde dels for det sjette anbringende om den angiveligt urigtige metode, som Kommissionen har anvendt for at beregne saldoen for elementerne i over- og underkompensationen af merudgifterne til tjenesteydelser af almindelig økonomisk

interesse, dels det tredje, fjerde og femte anbringende, for så vidt som de har til formål at påvise, at Kommissionen begik en fejl ved at antage, at de undersøgte foranstaltninger ikke udgjorde statsstøtte.

68 Det første anbringende om tilsidesættelse af retten til forsvar bør ligeledes afvises, for så vidt som sagsøgerne ikke har godtgjort — endsige påstået — at de havde haft brug for de taloplysninger, der er skjult i den ikke-fortrolige version af den anfægtede beslutning, for at opnå, at Kommissionen indledte proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF. Det fremgår således af stævningen, at sagsøgerne udelukkende havde til hensigt at anvende disse oplysninger til at kontrollere, at Kommissionen ikke havde begået en fejl ved at finde, at de undersøgte foranstaltninger ikke udgjorde statsstøtte.

69 Derimod kan det andet anbringende om tilsidesættelse af bestemmelserne i artikel 88, stk. 3, EF og det tredje, fjerde, femte og sjette anbringende, idet de tager sigte på at få fastslået, at den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen under den indledende procedure, var utilstrækkelig eller mangelfuld, undersøges af Retten.

Formaliteten med hensyn til anbringendet om den utilstrækkelige karakter af Kommissionens undersøgelse i forhold til de kriterier, der er fastsat i Altmark-dommen

70 For så vidt som Kommissionen har gjort gældende, at der er tale om et nyt anbringende, skal der foretages en undersøgelse af formaliteten med hensyn til det syvende anbringende, idet det tager sigte på at få fastslået, at den undersøgelse, som Kommissionen foretog, var utilstrækkelig eller mangelfuld i forhold til de kriterier, der er fastsat i Altmark-dommen, nævnt i præmis 45 ovenfor.

71 Det bemærkes i denne forbindelse, at ifølge procesreglementets artikel 48, stk. 2, må »[n]ye anbringender […] ikke fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne«. Et anbringende, som udgør en uddybning af et anbringende, der tidligere er fremført direkte eller indirekte i stævningen, og som har tæt forbindelse dermed, bør dog realitetsbehandles (Rettens dom af 9.3.1999, sag T-212/97, Hubert mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 41, og II, s. 185, præmis 87, og Rettens kendelse af 25.7.2000, sag T-110/98, RJB Mining mod Kommissionen, Sml. II, s. 2971, præmis 24).

72 I det foreliggende tilfælde har sagsøgerne i replikken, under overskriften »Tilsidesættelse af de kriterier, der er fastsat i [Altmark-]dommen«, gjort gældende, at Kommissionen har anlagt en urigtig fortolkning af begrebet statsstøtte, og de fremfører en argumentation, som skal påvise, at Kommissionen i den anfægtede beslutning undlod at undersøge, om de udgifter til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som blev kompenseret af den belgiske stat, svarede til eller lå under udgifterne for en gennemsnitsvirksomhed, der er veldrevet, som fastsat i Altmark-dommen, nævnt i præmis 45 ovenfor. Sagsøgerne har således gjort gældende, at den undersøgelse, som Kommissionen foretog i forbindelse med proceduren ifølge artikel 88, stk. 3, EF, ikke gjorde det muligt for Kommissionen — efter den forudgående undersøgelse — at overvinde vanskelighederne ved at vurdere, om størrelsen af den kompensation, der blev tildelt La Poste af den belgiske stat, var hensigtsmæssig.

73 Det bemærkes, at dette anbringende er tæt forbundet med det andet anbringende om tilsidesættelse af bestemmelserne i artikel 88, stk. 3, EF og behovet for at indlede den formelle undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 88, stk. 2, EF. Sagsøgerne søger således ved at gøre gældende, at der ikke forelå tilstrækkelige oplysninger til, at Kommissionen kunne fastslå, om de offentlige tjenester blev ydet til en hensigtsmæssig pris, at bevise, at Kommissionen burde have indledt en formel undersøgelsesprocedure. Under disse omstændigheder bør dette anbringende, der indirekte udgør en del af det andet anbringende, admitteres.

Om realiteten

Parternes argumenter

— Det andet anbringende om behovet for at indlede proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF

74 Det er sagsøgernes opfattelse, at Kommissionen har tilsidesat bestemmelserne i artikel 88, stk. 3, EF ved at beslutte ikke at indlede proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF. Det fremgår af retspraksis, at indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure er uundværlig, når Kommissionen støder på alvorlige vanskeligheder ved undersøgelsen af, om en støtte er forenelig med fællesmarkedet, og den ikke har kunnet overvinde alle vanskelighederne ved denne bedømmelse under den indledende undersøgelse (Domstolens dom af 3.5.2001, sag C-204/97, Portugal mod Kommissionen, Sml. I s. 3175, præmis 33-35). I det foreliggende tilfælde viser den urimeligt lange varighed af den indledende undersøgelsesprocedure, omfanget af de spørgsmål, der skal behandles i forbindelse med den, samt indholdet af de dokumenter vedrørende proceduren, som Kommissionen har fremlagt på Rettens anmodning, at der skulle indledes en formel undersøgelsesprocedure.

75 Sagsøgerne har også til hensigt at påberåbe sig præmis 35 i dommen i sagen Portugal mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 74, i henhold til hvilken Kommissionen er forpligtet til at undersøge alle de faktiske og retlige omstændigheder, som tredjemand, herunder virksomheder, hvis interesser måtte være berørt af støtten, har forelagt den.

76 Sagsøgerne understreger endelig, at Kommissionens anmodninger om oplysninger under den indledende undersøgelsesprocedure alene kan tjene som en fuldstændiggørelse af anmeldelsen, og at det først er under den formelle undersøgelsesprocedure, at

der kan indhentes fuldstændige oplysninger. I det foreliggende tilfælde har såvel mængden af de fremlagte dokumenter som området for Kommissionens undersøgelse dog været særdeles stor.

77 Ifølge Kommissionen påhviler det sagsøgerne at godtgøre, at Kommissionen havde alvorlige vanskeligheder ved undersøgelsen af, om en anmeldt støtte er forenelig med fællesmarkedet. Kommissionen mener ligeledes, at varigheden af den indledende undersøgelsesprocedure ikke har været urimelig lang, og at den kan forklares ved den lange række oplysninger, som den måtte indhente, ved at tildele den belgiske regering en frist hver gang.

— Det tredje anbringende, for så vidt som det angår den ufuldstændige karakter af den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen, vedrørende fritagelse for selskabsskat

78 Sagsøgerne har anført, at Kommissionen har afvist at kvalificere denne foranstaltning som statsstøtte, blot fordi La Poste havde et nettotab i perioden 1992-2002. Sagsøgerne mener imidlertid, at undersøgelsen af en foranstaltning, som potentielt kan udgøre en statsstøtte, også bør foretages ved at bedømme foranstaltningens fremtidige virkninger (Domstolens dom af 7.6.1988, sag 57/86, Grækenland mod Kommissionen, Sml. s. 2855, præmis 10).

79 Kommissionen bemærker, at den anfægtede beslutning ikke har til formål at undersøge fritagelsen for selskabsskat på baggrund af reglerne om statsstøtte, men kun at fastslå, om denne fritagelse medførte en fordel for La Poste, som skal tages i betragtning ved beregningen af kompensationen mellem nettoekstraomkostningerne og de samlede offentlige udgifter.

— Det fjerde anbringende, for så vidt som det angår den ufuldstændige karakter af den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen, vedrørende tilbageførslen af hensættelsen for pensioner

80 Sagsøgerne har anført, at den belgiske stats salg af fast ejendom udgør en betragtelig økonomisk fordel, selv om denne faste ejendom er uafhændelig, og at dette punkt ikke har været tilstrækkeligt undersøgt af Kommissionen. De finder således, at La Poste har erhvervet fast ejendom gratis ved at blive fritaget for betragtelige købs- eller lejeudgifter.

81 Kommissionen vurderer, at La Poste aldrig har modtaget nogen faktisk støtte, som var beregnet til at yde bistand til virksomhedens finansiering af dens ansattes pensioner, men blot en regnskabsmæssig transaktion, som til gengæld giver uafhændelig fast ejendom, der overdrages af staten. Ifølge Kommissionen indebar bortfaldet af hensættelsen ikke nogen fordel for La Poste. Derimod udgjorde afskaffelsen af pligten til at bære pensionsbyrden for dens ansatte fra 1997 en fordel, der dog blev kompenseret ved La Postes pligt til at indbetale arbejdsgiverbidrag.

— Det femte anbringende, for så vidt som det angår den ufuldstændige karakter af den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen, vedrørende muligheden for at opnå en statsgaranti for optagne lån

82 Det er sagsøgernes opfattelse, at den blotte omstændighed, at der foreligger en mulighed for La Poste for at opnå en statsgaranti for sine lån, giver virksomheden adgang til finansielle vilkår, som andre virksomheder ikke har adgang til, og at Kommissionen i øvrigt anvendte en lignende argumentation i sager om de garantier, der blev afgivet af Forbundsrepublikken Tyskland til dens offentlige banker, eller af Frankrig til Électricité de Frances forpligtelser. Sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen ikke i den anfægtede beslutning godtgør, hvorledes den ordning, som La

Poste er omfattet af, ikke er af automatisk karakter. Endelig er sagsøgerne af den opfattelse, at Kommissionen burde have sammenlignet den årlige præmie, som La Poste er forpligtet til at betale til staten, med den, som den skulle have betalt under normale markedsvilkår.

83 Efter Kommissionens opfattelse udgør denne mulighed for at opnå en statsgaranti ikke en statsstøtte, da La Poste kan give afkald på denne garanti. Kommissionen gør i øvrigt gældende, at den blotte mulighed for, at der kan opnås en garanti, ikke kan sidestilles med en effektiv garanti, ved dens bedømmelse af, om en sådan foranstaltning er forenelig med fællesmarkedet.

— Det syvende anbringende, for så vidt som det angår den utilstrækkelige karakter af Kommissionens undersøgelse i forhold til de kriterier, der er fastsat i Altmark-dommen

84 Sagsøgerne gør i replikken gældende, at Kommissionen har fejlfortolket Altmark-dommen, nævnt ovenfor i præmis 45, hvori Domstolen fastslog, at kompensationen for udgifterne til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ikke udgør et af de kriterier, der skal være opfyldt, for at en økonomisk fordel ikke udgør statsstøtte i artikel 87 EF's forstand. Sagsøgerne anfører, at Kommissionen bl.a. skulle have efterprøvet, om tjenesterne af almen interesse blev leveret til de laveste omkostninger for samfundet (Altmark-dommen, nævnt ovenfor i præmis 45, præmis 95), hvilket tilsyneladende ikke er sket i det foreliggende tilfælde.

85 Kommissionen har begrænset sig til at understrege, at dette anbringende ikke har været fremsat af sagsøgerne i stævningen, og at det derfor bør afvises.

Rettens bemærkninger

— De almindelige bestemmelser for proceduren efter artikel 88 EF

86 Der skal først henvises til de almindelige bestemmelser vedrørende ordningen for kontrol med statsstøtte, som er indført ved traktaten, således som der er redegjort for dem i retspraksis (dommen i sagen Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, nævnt ovenfor i præmis 36, præmis 33-39, Rettens domme af 15.9.1998, sag T-95/96, Gestevisión Telecinco mod Kommissionen, Sml. II, s. 3407, præmis 49-53, og sag T-11/95, BP Chemicals mod Kommissionen, Sml. II, s. 3235, præmis 164-166, samt dom af 15.3.2001, sag T-73/98, Prayon-Rupel mod Kommissionen, Sml. II, s. 867, præmis 39-49).

87 Inden for rammerne af artikel 88, stk. 3, EF foretager Kommissionen en undersøgelse af de påtænkte statsstøtteforanstaltninger, der har til formål at gøre det muligt for Kommissionen at danne sig en første opfattelse af, om den pågældende støtte er delvis eller fuldt ud forenelig med fællesmarkedet. Den formelle undersøgelsesprocedure efter artikel 88, stk. 2, EF har til formål at beskytte de potentielt berørte tredjemænd (jf. præmis 42 og 43 ovenfor) og skal endvidere give Kommissionen mulighed for at opnå fuldstændige oplysninger om alle sagens momenter, inden den træffer beslutning, bl.a. ved at indhente bemærkninger fra de interesserede tredjemænd og fra medlemsstaterne (Domstolens dom af 20.3.1984, sag 84/82, Tyskland mod Kommissionen, Sml. s. 1451, præmis 13). Selv om den er bundet med hensyn til beslutningen om, hvorvidt der skal indledes denne procedure, har Kommissionen dog en vis skønsmargen ved indhentningen og undersøgelsen af sagens konkrete omstændigheder med henblik på at afgøre, om de giver anledning til alvorlige vanskeligheder. Navnlig kan Kommissionen efter formålet med artikel 88, stk. 3, EF og i overensstemmelse med sin pligt til at følge god forvaltningsskik indlede en dialog med den stat, der har foretaget anmeldelsen, eller med tredjemand for under den indledende procedure at klare eventuelle vanskeligheder (dommen i sagen Prayon-Rupel mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 86, præmis 45).

88 Ifølge fast retspraksis er proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF nødvendig, når Kommissionen støder på alvorlige vanskeligheder ved undersøgelsen af, om en støtteforanstaltning er forenelig med fællesmarkedet (dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 87, præmis 13, i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 29, og i sagen Matra mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 33, jf. tillige Rettens dom af 18.9.1995, sag T-49/93, SIDE mod Kommissionen, Sml. II, s. 2501, præmis 58).

89 Det tilkommer Kommissionen på baggrund af sagens faktiske og retlige omstændigheder at afgøre, om det på grund af de vanskeligheder, der er opstået under undersøgelsen af støttens forenelighed med fællesmarkedet, er nødvendigt at indlede denne procedure (dommen i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 30). Ved vurderingen heraf skal tre krav overholdes.

90 For det første er Kommissionens beføjelse til at tage stilling til en støtteforanstaltnings forenelighed med fællesmarkedet efter afslutningen af den indledende undersøgelsesprocedure i medfør af artikel 88 EF begrænset til foranstaltninger, der ikke frembyder alvorlige vanskeligheder, hvilken indebærer, at dette er en nødvendig betingelse for beføjelsen. Kommissionen kan således ikke afslå at indlede den formelle undersøgelsesprocedure under påberåbelse af andre omstændigheder, såsom tredjemands interesser, procesøkonomiske hensyn eller andre hensyn til administrativ eller politisk formålstjenlighed (dommen i sagen Prayon Rupel mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 86, præmis 44).

91 For det andet er Kommissionen forpligtet til at indlede den formelle procedure, når den støder på alvorlige vanskeligheder, og den har i denne forbindelse ikke nogen skønsmæssig beføjelse.

92 For det tredje skal begrebet alvorlige vanskeligheder fastlægges objektivt. Både med udgangspunkt i omstændighederne ved vedtagelsen af den anfægtede retsakt og i dens indhold skal det undersøges, om der foreligger sådanne vanskeligheder, på et objektivt grundlag ved at sammenholde beslutningens begrundelse med de oplysninger, som Kommissionen havde til rådighed, da den traf afgørelse om den omtvistede støttes forenelighed med fællesmarkedet (dommen i sagen SIDE mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 88, præmis 60). Det følger heraf, at den legalitetskontrol, Retten foretager af, om der foreligger alvorlige vanskeligheder, i sagens natur er mere vidtgående end at undersøge, om der er anlagt et åbenbart urigtigt skøn (jf. i denne retning dommen i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 31-38, i sagen Matra mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 34-39, i sagen SIDE mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 88, præmis 60-75, i sagen BP Chemicals mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 86, præmis 164-200, og i sagen Prayon-Rupel mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 86, præmis 47).

93 Sagsøgerne har bevisbyrden for, at der foreligger alvorlige vanskeligheder, og kan føre bevis herfor på grundlag af en række samstemmende indicier om dels omstændighederne ved og varigheden af den indledende undersøgelsesprocedure, dels indholdet af den anfægtede beslutning.

94 I henhold til retspraksis kan den omstændighed, at der forløber betydeligt længere tid, end der normalt er påkrævet for at foretage en første undersøgelse inden for rammerne af artikel 88, stk. 3, EF, sammen med andre momenter føre til, at det må fastslås, at Kommissionen er stødt på alvorlige vanskeligheder i sin bedømmelse, der kræver, at proceduren i artikel 88, stk. 2, EF indledes (dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 87, præmis 15 og 17, Rettens dom af 10.5.2000, sag T-46/97, SIC mod Kommissionen, Sml. II, s. 2125, præmis 102, og dommen i sagen Prayon-Rupel mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 86, præmis 93).

95 Det fremgår også af retspraksis, at den utilstrækkelige eller ufuldstændige karakter af Kommissionens undersøgelse under den indledende undersøgelsesprocedure udgør et indicium for, at der foreligger alvorlige vanskeligheder (jf. i denne retning dommen i sagen Cook mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 32, præmis 37, i sagen Portugal mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 74, præmis 46-49, i sagen SIDE mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 88, præmis 61, 67 og 68, og i sagen Prayon-Rupel mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 86, præmis 108).

— Indicier for alvorlige vanskeligheder med hensyn til varigheden af og omstændighederne ved den indledende undersøgelsesprocedure

96 Det tilkommer for det første Retten at undersøge, om varigheden af og omstændighederne ved den indledende undersøgelsesprocedure udgør indicier for, at der foreligger alvorlige vanskeligheder, ved at undersøge, om Kommissionens sagsbehandling varede betydeligt længere end den tid, der normalt er påkrævet for at foretage en første undersøgelse inden for rammerne af artikel 88, stk. 3, EF.

97 Hvad for det første angår det tidsrum, der forløber mellem anmeldelsen af støtteprojektet og Kommissionens beslutning, der blev truffet efter den indledende undersøgelsesprocedure, bemærkes, at der i bestemmelserne i artikel 4, stk. 5, i forordning nr. 659/1999 er fastsat en frist på to måneder, der kan forlænges ved fælles overenskomst, eller når Kommissionen har brug for yderligere oplysninger.

98 I det foreliggende tilfælde blev støtten meddelt Kommissionen af den belgiske stat den 5. december 2002, og den anfægtede beslutning blev vedtaget den 23. juli 2003, dvs. lidt over syv måneder senere. Der blev i dette tidsrum afholdt tre møder den 12. december 2002, den 6. februar og den 3. april 2003 mellem Kommissionen og de belgiske myndigheder, og Kommissionen fremsendte tre yderligere anmodninger om oplysninger til Kongeriget Belgien den 23. december 2002, den 3. marts og den 5. maj 2003. Dette tidsrum på syv måneder er betydeligt længere end det tidsrum, Kommissionen i princippet er forpligtet til at overholde for gennemførelsen af den indledende undersøgelse.

99 Hvad for det andet angår omstændighederne ved proceduren skal det fastslås, at i overensstemmelse med formålet med artikel 88, stk. 3, EF og Kommissionens pligt til at følge god forvaltningsskik, kan denne under den indledende undersøgelsesprocedure være nødt til at anmode den stat, der har anmeldt støtten, om supplerende oplysninger (jf. i denne retning dommen i sagen Matra mod Kommissionen, nævnt ovenfor i

præmis 32, præmis 38). Selv om denne kontakt ikke er et bevis for, at der er alvorlige vanskeligheder, kan den, sammenholdt med varigheden af den indledende undersøgelse, udgøre et indicium herfor.

100 Som en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse har Retten anmodet Kommissionen om at fremlægge de anmodninger om oplysninger, som blev fremsendt til de belgiske myndigheder den 23. december 2002, den 3. marts og den 5. maj 2003, og svarene afgivet af den belgiske stat den 28. januar, den 3. april og den 13. juni 2003 samt referaterne af møderne med de belgiske myndigheder den 12. december 2002, den 6. februar og den 3. april 2003.

101 Flere forhold i de af Kommissionen fremlagte dokumenter synes relevante. For det første fremgår det af disse dokumenter, at det undersøgelsesområde, som blev dækket af Kommissionen under den indledende undersøgelsesprocedure, var meget stort. Således vedrørte både møderne og udvekslingen af oplysninger mellem Kommissionen og de belgiske myndigheder ikke alene den anmeldte foranstaltning, men også de kapitalforhøjelser, som blev gennemført i 1997, men ikke anmeldt til Kommissionen, muligheden for, at der forelå krydssubventioner mellem public service-aktiviteterne og de konkurrenceprægede aktiviteter, og La Postes specifikke skatteordning, selv om nogle af disse forhold ikke fremgår af den anfægtede beslutning.

102 I øvrigt fremgår det af de pågældende dokumenter, at Kommissionen flere gange under den indledende undersøgelsesprocedure fremhævede kompleksiteten af sagsakterne, bl.a. i referatet af mødet den 12. december 2002, hvori det præciseres, at »Kommissionen har anført, at henset til La Postes navnlig tidligere komplicerede situation og det behov for retssikkerhed, som virksomheden måtte have, bl.a. i forbindelse med forhåbningerne om en fremtidig privatisering, skulle der indledes en procedure«, og i referatet af mødet den 6. februar 2003.

103 Det fremgår også af de pågældende dokumenter, at Kommissionen i flere måneder tøvede over valget af hjemmel for vedtagelsen af dens beslutning. Kommissionen anførte således under det første møde den 12. december 2002, »at dens samtykke til støtten kunne antage forskellige former, alt efter om det drejer sig om en beslutning, der ikke anser de pågældende foranstaltninger for at udgøre støtte, som en støtte, der er beregnet til at støtte den offentlige tjeneste, eller som en omstruktureringsstøtte«. Under det andet møde den 6. februar 2003, og efter en skriftlig udveksling af oplysninger, rejste Kommissionen atter spørgsmålet om hensigtsmæssigheden af at basere sin opfattelse på en privat investor, der arbejder under sædvanlige markedsøkonomiske vilkår, og derfor på artikel 87 EF, eller på artikel 86, stk. 2, EF. Som det således fremgår af referatet af mødet den 12. december 2002, meddelte de belgiske myndigheder, at de klart foretrak den første løsning, idet de ønskede at fremme tanken om en rentabel investering, hvorimod Kommissionen syntes at have betvivlet La Postes adfærd i udviklingen af dens konkurrenceprægede aktiviteter, hvilket referatet af mødet den 6. februar 2003 og Kommissionens mange gentagne anmodninger om oplysninger vedrørende forventninger til udviklingen i La Postes virksomhed viser.

104 Referatet af mødet den 6. februar 2003 gør det endvidere muligt at fastslå, at de belgiske myndigheder understregede, at det var nødvendigt hurtigt at opnå en beslutning fra Kommissionen på grund af en valgfrist den 18. maj 2003, der ville have kunnet stille spørgsmålstegn ved den planlagte kapitalforhøjelse.

105 Endelig synes Kommissionen at have ønsket at undgå fremsendelsen af en tredje anmodning om oplysninger, idet det fremgår af referatet af mødet den 6. februar 2003, at dens repræsentant »så vidt muligt, og på trods af kompleksiteten af sagsakterne, ville forsøge at være så fyldestgørende som muligt i den anden liste af spørgsmål, for at undgå en tredje anmodning om oplysninger«. Det lykkedes den imidlertid ikke, da Kommissionen tilsendte de belgiske myndigheder en tredje og sidste anmodning om oplysninger den 5. maj 2003, som vedrørte et ikke ubetydeligt antal punkter, som f.eks. forventningerne til udviklingen i La Postes virksomhed, virksomhedens finansielle prognoser, enkelthederne i allokeringen af de finansielle tjenesteydelser til den offentlige tjeneste, den andel af investeringer, som blev tildelt den almindelige posttjeneste, den risiko, som var forbundet med koncentrationen af 85% af dattervirksomhedernes resultater på to aktiviteter, samt hensyntagen til genoptagelse af en hensættelse for førtidspensionering.

106 Det fremgår af samtlige de foranstående omstændigheder, at det må antages, at den procedure, som Kommissionen har iværksat, i det foreliggende tilfælde varede betydeligt længere end den tid, der normalt er påkrævet for at foretage en første undersøgelse inden for rammerne af artikel 88, stk. 3, EF, og følgelig, at dette forhold udgør et indicium for, at der foreligger alvorlige vanskeligheder.

107 Det skal derfor undersøges, om oplysningerne vedrørende indholdet af den anfægtede beslutning også kan udgøre indicier, som viser, at Kommissionen stødte på alvorlige vanskeligheder ved undersøgelsen af de pågældende foranstaltninger.

— Den ufuldstændige karakter af undersøgelsen af tilbageførslen af hensættelsen for pensioner i den anfægtede beslutning

108 Det bemærkes, at La Poste hensatte 100 mio. EUR i 1992 ved dens omdannelse til en selvstændig virksomhed med henblik på at dække en del af pensionsydelserne for de rettigheder, der var erhvervet af de ansatte mellem 1972 og 1992. Til gengæld blev de ejendomme, der var nødvendige for den offentlige tjeneste, og som følgelig ikke kunne afhændes, overdraget til La Poste af den belgiske stat. I 1997, ved tilpasningen af pensionsordningen for de vedtægtsmæssige posttjenestemænd til den almindelige ordning, blev denne bestemmelse — som aldrig siden dens indførelse havde været genstand for en opkrævning — overført til en reserve som merværdi.

109 Det fremgår imidlertid af den anfægtede beslutning og de dokumenter, som Kommissionen har fremlagt på Rettens anmodning, at Kommissionen ikke modtog nogen oplysninger, der ville have gjort det muligt for den at udtale sig om kvalificeringen af den belgiske stats salg af fast ejendom til fordel for La Poste i forhold til artikel 87 EF, selv om sådanne foranstaltninger ville kunne have medført en fordel for virksomheden. Kommissionen traf således beslutningen uden at være i

besiddelse af oplysninger, der bl.a. kunne have gjort det muligt for den at vurdere den fordel, som en gratis tilrådighedsstillelse af fast ejendom medførte. Kommissionen burde i stedet have foretaget en indgående undersøgelse af denne foranstaltning, før den udtalte sig om dens kvalificering som statsstøtte.

110 Den omstændighed, at Kommissionen ikke inden for rammerne af den indledende undersøgelsesprocedure var i stand til at udføre en tilstrækkelig undersøgelse af den belgiske stats overførsel af fast ejendom til fordel for La Poste, udgør derfor et yderligere indicium for alvorlige vanskeligheder.

— Den ufuldstændige karakter af undersøgelsen af udgiften til levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse i den anfægtede beslutning

111 Det bemærkes indledningsvis, at sagsøgernes argument om Kommissionens manglende undersøgelse af omkostningsniveauet for leveringen af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse er baseret på de betingelser, som Domstolen opstillede i Altmark-dommen, nævnt ovenfor i præmis 45, som blev afsagt efter vedtagelsen af den anfægtede beslutning, og som Kommissionen derfor ikke kunne kende indholdet af på beslutningstidspunktet.

112 Det bemærkes imidlertid, at Domstolen ikke tidsmæssigt har begrænset retsvirkningerne af sine bemærkninger i Altmark-dommen, nævnt ovenfor i præmis 45. Da der ikke foreligger en sådan tidsmæssig begrænsning, finder disse bemærkninger, som følger af en fortolkning af artikel 87, stk. 1, EF, fuldt ud anvendelse på de faktiske og retlige omstændigheder i nærværende sag, således som sagen forelå for Kommissionen, da den vedtog den anfægtede beslutning (jf. i denne retning Rettens dom af 12.2.2008, sag T-289/03, BUPA m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 81, præmis 158).

113 Det bemærkes i denne henseende, at den fortolkning, som Domstolen foretager af en fællesskabsretlig regel, begrænser sig til at belyse og præcisere betydningen og rækkevidden af den pågældende regel, således som den skal forstås og anvendes, henholdsvis burde have været forstået og anvendt fra sin ikrafttræden. Heraf følger, at den således fortolkede regel kan og skal anvendes endog i forbindelse med retsforhold, der er stiftet og består, før den omhandlede dom, og kun undtagelsesvis vil Domstolen under anvendelse af et almindeligt retssikkerhedsprincip, der er knæsat i Fællesskabets retsorden, finde anledning til at begrænse borgernes mulighed for at påberåbe sig den således fortolkede bestemmelse med henblik på anfægtelse af tidligere i god tro stiftede retsforhold. En sådan begrænsning kan kun antages at bestå på grundlag af selve den dom, der afgør fortolkningsspørgsmålet (jf. i denne retning analogt Domstolens dom af 15.3.2005, sag C-209/03, Bidar, Sml. I, s. 2119, præmis 66 og 67, og af 6.3.2007, sag C-292/04, Meilicke m.fl., Sml. I, s. 1835, præmis 34-36 og den deri nævnte retspraksis). Retten finder, at sådanne bemærkninger, som følger af en retspraksis, der i særdeleshed vedrører de nationale domstoles pligt til at anvende fællesskabsretten, finder tilsvarende anvendelse på fællesskabsinstitutionerne, når disse skal gennemføre fællesskabsbestemmelser, som Domstolen tidligere har fortolket (dommen i sagen BUPA m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 112, præmis 159).

114 I det foreliggende tilfælde skal det derfor undersøges, om Kommissionen foretog en undersøgelse, som gav den mulighed for at vurdere, om størrelsen af den kompensation, der blev udbetalt til La Poste, var blevet fastlagt på grundlag af en analyse af de omkostninger, som en gennemsnitsvirksomhed, der er veldrevet og tilstrækkeligt udstyret med de nødvendige midler til at kunne opfylde de stillede krav til den offentlige tjeneste, ville have ved at opfylde forpligtelserne, idet der skal tages hensyn til de hermed forbundne indtægter og til en rimelig fortjeneste ved opfyldelsen af forpligtelserne (jf. i denne retning Altmark-dommen, nævnt ovenfor i præmis 45, præmis 93).

115 Det fremgår imidlertid såvel af den anfægtede beslutning som af udvekslingerne af skrivelser og referaterne af møderne mellem Kommissionen og de belgiske myndigheder, at Kommissionen på intet tidspunkt har efterprøvet, om de tjenester af almen interesse, som blev leveret af La Poste, var blevet leveret til en udgift, som en gennemsnitsvirksomhed, der er veldrevet, kunne have opfyldt, i overensstemmelse med det princip, der er opstillet i Altmark-dommen, nævnt ovenfor i præmis 45. Kommissionen baserede sig alene på den negative karakter af saldoen for alle

elementerne i over- og underkompensationen af merudgifterne til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse med henblik på at antage, at de undersøgte foranstaltninger ikke udgjorde statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.

116 Det må på grundlag af disse omstændigheder konkluderes, at Kommissionen ikke har foretaget en undersøgelse af de tjenester af almen interesse, som blev leveret af La Poste, sammenlignet med de udgifter, som en gennemsnitsvirksomhed kunne have afholdt, hvilket i givet fald kunne have gjort det muligt for Kommissionen at konkludere, at de undersøgte foranstaltninger ikke udgjorde statsstøtte.

117 Den omstændighed, at Kommissionen ikke inden for rammerne af den indledende undersøgelsesprocedure var i stand til at foretage en fuldstændig undersøgelse med hensyn til vurderingen af, om størrelsen af den kompensation, der blev tildelt La Poste af den belgiske stat, var hensigtsmæssig, udgør et nyt indicium for tilstedeværelsen af alvorlige vanskeligheder.

118 Det fremgår af gennemgangen af det andet, fjerde og syvende anbringende, idet de tager sigte på at få fastslået, at den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen under den indledende procedure, var utilstrækkelig eller mangelfuld, at der foreligger en flerhed af objektive og samstemmende indicier om en urimelig lang varighed af den indledende undersøgelsesprocedure, dokumenter, som påviser omfanget og kompleksiteten af den undersøgelse, som skulle foretages, og det delvise ufuldstændige indhold af den anfægtede beslutning, som viser, at Kommissionen vedtog den anfægtede beslutning på trods af tilstedeværelsen af alvorlige vanskeligheder. Uden at det er fornødent at træffe afgørelse om sagsøgernes tredje og femte anbringende, idet de tager sigte på at få fastslået, at den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen, kunne være utilstrækkelig eller mangelfuld med hensyn til fritagelsen for selskabsskat og muligheden for at opnå en statsgaranti for optagne lån, skal det derfor fastslås, at undersøgelsen af, om den anmeldte foranstaltning er forenelig med fællesmarkedet, gav anledning til alvorlige vanskeligheder, som burde have fået Kommissionen til at indlede proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF.

119 Den anfægtede beslutning bør derfor annulleres.

Sagens omkostninger

120 Ifølge artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Kommissionen har tabt sagen og bør derfor pålægges at bære sine egne omkostninger og betale de omkostninger, sagsøgerne har afholdt.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Anden Afdeling):

1) Kommissionens beslutning K(2003) 2508 endelig udg. af 23. juli 2003 om ikke at rejse indsigelser ved afslutningen af den indledende undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 88, stk. 3, EF vedrørende forskellige foranstaltninger vedtaget af de belgiske myndigheder til fordel for La Poste SA, det belgiske offentlige postvæsen, annulleres.

2) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber bærer sine egne omkostninger og betaler Deutsche Post AG's og DHL Internationals omkostninger.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. februar 2009.

Underskrifter

Indhold

Sagens baggrund . . . . . II - 204

Den indledende undersøgelsesprocedure . . . . . II - 206

Den anfægtede beslutning . . . . . II - 207

Første foranstaltning: fritagelse for selskabsskat . . . . . II - 208

Anden foranstaltning: tilbageførsel af en hensættelse for pensioner i 1997 . . . . . II - 209

Tredje foranstaltning: mulighed for at opnå en statsgaranti for optagne lån . . . . . II - 209

Fjerde foranstaltning: fritagelse for ejendomsskat på ejendomme, som anvendes af en offentlig tjeneste . . . . . II - 210

Femte foranstaltning: overkompensation for finansielle ydelser af almindelig interesse under den første kontrakt om drift (1992-1997) . . . . . II - 210

Sjette foranstaltning: ikke-anmeldte kapitalforhøjelser, som blev gennemført i 1997, på i alt 62 mio. EUR . . . . . II - 210

Retsforhandlinger og parternes påstande . . . . . II - 211

Retlige bemærkninger . . . . . II - 213

Formaliteten . . . . . II - 213

Den manglende søgsmålskompetence . . . . . II - 213

— Parternes argumenter . . . . . II - 213

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 216

Søgsmålsinteressen . . . . . II - 222

— Parternes argumenter . . . . . II - 222

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 223

Genstanden for Rettens prøvelse og formaliteten for så vidt angår anbringenderne i sagen II - 224

Genstanden for Rettens prøvelse . . . . . II - 224

Formaliteten med hensyn til anbringendet om den utilstrækkelige karakter af Kommissionens undersøgelse i forhold til de kriterier, der er fastsat i Altmark-dommen II - 225

Om realiteten . . . . . II - 227

Parternes argumenter . . . . . II - 227

— Det andet anbringende om behovet for at indlede proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF . . . . . II - 227

— Det tredje anbringende, for så vidt som det angår den ufuldstændige karakter af den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen, vedrørende fritagelse for selskabsskat . . . . . II - 228

— Det fjerde anbringende, for så vidt som det angår den ufuldstændige karakter af den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen, vedrørende tilbageførslen af hensættelsen for pensioner . . . . . II - 229

— Det femte anbringende, for så vidt som det angår den ufuldstændige karakter af den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen, vedrørende muligheden for at opnå en statsgaranti for optagne lån . . . . . II - 229

— Det syvende anbringende, for så vidt som det angår den utilstrækkelige karakter af Kommissionens undersøgelse i forhold til de kriterier, der er fastsat i Altmark-dommen . . . . . II - 230

Rettens bemærkninger . . . . . II - 231

— De almindelige bestemmelser for proceduren efter artikel 88 EF . . . . . II - 231

— Indicier for alvorlige vanskeligheder med hensyn til varigheden af og omstændighederne ved den indledende undersøgelsesprocedure . . . . . II - 234

— Den ufuldstændige karakter af undersøgelsen af tilbageførslen af hensættelsen for pensioner i den anfægtede beslutning . . . . . II - 237

— Den ufuldstændige karakter af undersøgelsen af udgiften til levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse i den anfægtede beslutning . II - 238

Sagens omkostninger . . . . . II - 241